

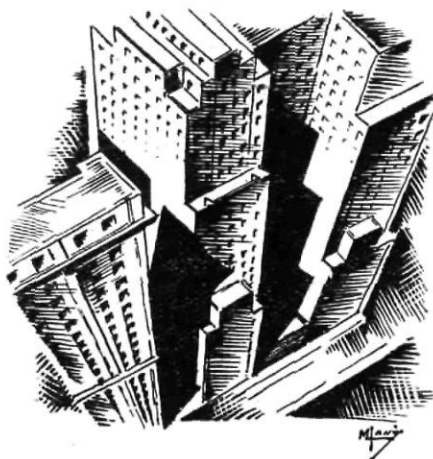
Magatzems Schocken, a Chemnitz : Vista de conjunt

Fot. «M. Beauformen»

Fa cosa d'alguns anys—ben pocs tant mateix, després de l'Exposició de les Arts Decoratives de París, 1925,—que s'iniciaven a Alemanya, dins el camp de la construcció, noves formes arquitecturals, noves orientacions que ben aviat adquiriren una empenta i un increment remarcables i que havien de conduir l'art de construir vers nous camins.

Què havia passat? Senzillament, que l'arquitectura es trobava en el punt àlgid de la seva evolució. Malgrat les estructures dels gratacels i algunes temptatives preexistents, no tenia la valentia suficient per a plantejar-se el problema primordial de la seva raó d'existència en els temps actuals, llevat de viure cohibida en un estancament perillós. Havia passat senzillament que l'arquitectura maldava i ha anat maldant per a retrobar-se, per a adquirir de bell nou la seva valor funcional i estructural, perduda mantes vegades en tants anys de divagar en el camp de tots els estils. Constantment es veia assetjada i envaïda per les altres arts, — arts ornamentals, d'aplicació — com la pintura i l'escultura.

Acabavem de sortir, es podria dir, d'una època en que la valor fonamental de la mateixa — masses i volums — es veia negligida per donar excessiva importància als més insignificants detalls.

L'Arquitectura en els moments actuals

Per Marian Eassús

Mireu, per exemple, tot l'Eixample de Barcelona. Des del clàssic grec, passant per totes les èpoques — romànic, gòtic, etc., fins el modernisme del segle XIX, deixalles de l'últim Romanticisme, — trobareu de tot. Se n'ha parlat massa, d'aquest aspecte, perquè haguem d'insistir; hi ha tota la sensibleria de que foren capaços els nostres arquitectes de vinticin anys enrera.

L'arquitectura, doncs, com dèiem, havia perdut la seva valor funcional com succeeix en totes les èpoques de vacil·lació i de barroquisme. La nostra època, amb tot i els seus grans dominis tècnics, no tenia una arquitectura pròpia. Grècia, Roma,

l'Edat Mitjana, tingueren el seu sistema constructiu característic, amb una continuïtat en l'evolució del mateix, que els dugué a la gestació d'obres perfectes en cada període.

A més, els nous materials de la nostra època (ferro i ciment armat) i el factor econòmic, de cabdal importància, han obligat a forjar una nova sensibilitat, una nova estètica.

Estem en una època de transició i de confusionisme en certs aspectes. Fins fa poc, hom parlava d'enderrocar la torre d'Eiffel; era considerada com una cosa antiestètica pel gust acadèmic que imperava a finals de segle, i en canvi avui és mirada amb uns altres ulls i amb una concepció diferent del què són les normes estètiques.

Per altra banda, si l'arquitectura volia ésser sincera — una de les primeres qualitats que ha de posseir — havia de bandejar les velles solucions, per a cercar-ne de noves, més adients amb el ferro i el ciment armat. Vegeu, en els clixés que il·lustren aquestes ratlles (unes mostres de les últimes realitzacions fetes a Alemanya i França), per a donar-vos compte de la manca de cornises, el paper secundari que juguen els paraments, la desaparició — és clar — de motlures i perfils,